

ಗುಬ್ಬಿಗಿಂತ ಸಣ್ಣದಾದ ಬೇಲಿಚಟಕ

ಕಪ್ಪು-ಬಿಳಿ ಬೇಲಿಚಟಕ ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ 'ವೈಡ್ ಬುಷ್‌ಬಾಟ್' ಎನ್ನುವರು. ಪಾಣಿಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ 'ಸಾಕ್ಸಿಕೋಲ ಕ್ಯಾಪರೆಟ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿದೆ. ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಗುಬ್ಬಿಗಿಂತ ಸಣ್ಣದು (13 ಸೆ.ಮೀ.) ಗಂಡಿನ ಮೈಬಣ್ಣ ಕಡು ಕಪ್ಪಾಗಿದ್ದು, ಹೊಟ್ಟೆ, ಪೊಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣ. ಹಾರುವಾಗ ರೆಕ್ಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿಳಿ ಮಚ್ಚೆಗಳು ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಹೆಣ್ಣು ಹಕ್ಕಿಯ ದೇಹವು ಮಣ್ಣಿನ ಕಂದು ಬಣ್ಣವಿದ್ದು, ಪೇಲವ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದ ಪೊಟ್ಟಿನಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಕುರುಚಲು ಕಾಡು, ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯ ಆಸುಪಾಸು, ಪೊದೆಗಳ ಹತ್ತಿರ ಇವು ವಾಸಿಸುತ್ತವೆ.

ಚೆಕ್..ಚೆಕ್.. ಸ್ವರದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮೆಲ್ಲದನಿಯಲ್ಲಿ ಟ್ಟೇ ಎನ್ನುತ್ತವೆ. ಮುಖ್ಯ ಆಹಾರವಾಗಿ ವಿವಿಧ ಕೀಟಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಹಾರುತ್ತಿರುವ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ಚತುರತೆ ಇದಕ್ಕಿದೆ. ಸಂತಾನಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಯ ಘೆಬ್ಬವರಿಯಿಂದ ಮೇ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಹಕ್ಕಿ ಸಿಳ್ಳೆ ಹೊಡೆದಂಥ ಸ್ವರ ಹೊರಡಿಸುತ್ತಾ ನಿಧಾನಕ್ಕೆ ರೆಕ್ಕೆ ಬಡಿಯುತ್ತಾ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ನೆಲದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಗುಳಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಮಣ್ಣಿನ ಗೋಡೆಯ ಪೊಟರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲು, ಹಕ್ಕಿಪುಕ್ಕಗಳು ಮತ್ತು ನಾರಿನಿಂದ ಮಾಡಿದ ಗೂಡು ಕಟ್ಟುತ್ತವೆ.

ಗೂಡು ಕಟ್ಟುವ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೆಣ್ಣಿನದ್ದು. ಆಗಾಗ್ಗೆ ಗಂಡಿನ ಸಹಾಯ ಸಿಗಬಹುದು. ಮೂರರಿಂದ ಐದು ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನಿಡುತ್ತದೆ. ಮೊಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ 12 ದಿನ ತಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಕಾವು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಉಳಿದ 12 ದಿನ ಮರಿಗಳ ಪೋಷಣೆ, ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ತಂದೆತಾಯಿಯರಿಬ್ಬರೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಹೆಣ್ಣು ಬೇಲಿಚಟಕ ಹಕ್ಕಿಯ ಕೊಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಮರಿಗಳಿಗಾಗಿ ರಸಭರಿತ ಹುಳು ಆಹಾರ

ಗೂಡಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಮೊಟ್ಟೆಗಳು

ಆಹಾರ ಬೇಡುತ್ತಿರುವ ಬೇಲಿಚಟಕ ಹಕ್ಕಿ ಮರಿಗಳು

ಹೋದರೆ ಅಮ್ಮ-ಅಪ್ಪ ಬಂದರೆಂದು ಬಾಯಿ ತೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದವು ಮುಗ್ಧ ಮರಿಗಳು. ಮತ್ತೆ ದೂರದಿಂದ ವೀಕ್ಷಣೆ.

ಮರುದಿನ ಅಮ್ಮ ಹುಳುಗಳ ರಾಶಿಯನ್ನೇ ತಂದಿದ್ದಳು. ನಾನು ಅಲ್ಲಿದ್ದುದರಿಂದ ದೂರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಹುಳುಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಮೆಲ್ಲದನಿಯಲ್ಲಿ ಚೆಕ್... ಚೆಕ್... ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದಳು. ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ರಸಭರಿತ ಹುಳುಗಳಿದ್ದರೂ ತಿನ್ನದ ತಾಯ್ತನದ ಅರಿವು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸೋಜಿಗವಲ್ಲವೇ?

ಆನಂತರ ಗೂಡಿನ ಹತ್ತಿರದ ಗಿಡದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಮರಿಗಳಿಗೆ ಹುಳು ತಿನ್ನಿಸಿ ಹಾರಿದಳು. ಮರಿಗಳಿಗೋ ಅಗಾಧ ಹಸಿವು. ತಂದೆ-ತಾಯಿಯರಿಬ್ಬರೂ ಸರದಿಯಂತೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೆಂದಲೋ ತರಹೇವಾರಿ ಹುಳುಗಳನ್ನು ತಂದು ತಿನ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಮರಿಗಳ ಪೋಷಣೆ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆ ಹಕ್ಕಿಗಳಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ವಿಕಾಸ ಹೊಂದಿದ ಗುಣ. ತನ್ನ ಸಂತತಿ ಮುಂದುವರೆಸಲು ಪ್ರಕೃತಿ ನೀಡಿದ ವರ. ತೊಂದರೆಯಾಗಬಾರದೆಂದು ಗೂಡಿನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗದೆ ದೂರದಿಂದಲೇ ಮರಿಗಳ ಪೋಷಣೆಗೆ ಸಾಕ್ಷೀಭೂತನಾದೆ.

ಮಾರು ದಿನ ಊರಿನಲ್ಲಿದ್ದಿದ್ದಾಗ ಮರಿಗಳಿಗೆ ಏನಾಯಿತೋ ಎಂಬ ಚಿಂತೆ. ಊರಿನಿಂದ ಬಂದ ನಂತರ ರಾತ್ರಿ ಕಿವಿ ಕಿತ್ತುಹೋಗುವಂಥ ಗುಡುಗುಗಳ ಶಬ್ದ ಆತಂಕ ತಂದಿತ್ತು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನೋಡಿದರೆ, ಗೂಡು ತುಂಬಿಹೋಗುವಷ್ಟು ಮರಿಗಳು ದೊಡ್ಡದಾಗಿವೆ. ಗಾಢನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಕಂಡಿತು. ಸ್ವಿಚ್‌ನೋಳಿಗೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಕರೆಂಟ್ ಶಾಕ್ ಏನಾದರೂ ಹೊಡೆಯಿತೋ ಎನಿಸಿತು. ಸಿಡಿಲಬ್ಬರಕ್ಕೆ ಮರಿಗಳಿಗೆ ಏನಾಯಿತೋ ಎಂದು ಗಾಬರಿಗೊಂಡೆ.

ಮರುದಿನ ಮರಿಗಳು ಗೂಡಿನಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಬೆಕ್ಕೇನಾದರೂ ಬಂದಿತ್ತು ಎಂಬ ಆತಂಕ. ಅನತಿ ದೂರದ ಗಿಡದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಮರಿಗೆ ತಂದೆ ಉಣಬಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಸಂಜೆ ವೇಳೆಗೆ ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕವಿ ಬಿ.ಆರ್. ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾವ್ ಅವರ 'ಅಮ್ಮ ನಿನ್ನ ಎದೆಯಾಳದಲ್ಲಿ' ಗೀತೆಯ 'ಅಮ್ಮ... ನಿನ್ನ ರಕ್ತೆ ಗೂಡಲ್ಲಿ ಬೆಚ್ಚಗೆ ಅಡಗಲಿ ಎಷ್ಟು ದಿನ? ದೂಡು ಹೊರಗೇ ನನ್ನ... ಓಟ ಕಲಿವೆ, ಒಳನೋಟ ಕಲಿವೆ...' ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಹಾಡುವಂತೆ ಹಕ್ಕಿಮರಿ ಹಾರುತ್ತಿತ್ತು.

ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿ: feedback@sudha.co.in

ಗಂಡು ಕಪ್ಪು ಬಿಳಿ
ಬೇಲಿಚಟಕ